

Hornarul

Organ pentru apararea drepturilor profesionale a măestrilor hornari din România

APARE LUNAR
Redacția și administrația :
Cluj, Str. Greblei No. 3
Telefon : 19—23

Redactat sub îngrijirea unui comitet
Redactor responsabil:
MIHAIL DARIDA

Abonamente : 1 an 120 lei, 6 luni 65 lei.
Anunțuri se primesc la administrația ziarului. — Concursurile autorităților se publică pentru 500 lei.

Srisoare deschisă

către d. Dumitru Ursa, președintele
Federației Hornarilor din România

Iubite Colegă Ursa!

Înainte de toate sper, că nu vei considera rânduile de mai jos, drept dezbinare unității organizațiilor compunătoare Federației. Tu știi mai bine, că eu am fost întotdeauna alături de tine pentru înfăptuirea unității sindicatelor. Dacă nimeni altul, nu ți-a recunoscut munca depusă pentru apărarea drepturilor seculare și promovarea intereselor profesionale, eu, unul, te-am apreciat și după modestele mele posibilități, te-am secundat în toate acțiunile tale.

Când am avut motive de critică și nemulțumiri ți le-am comunicat personal pentru a nu slăbi unitatea și așa destul de șubredă a măestrilor hornari din România.

Motivul pentru care am părăsit activitatea m-a mult decât loislă de până acuma, îl vei afla în cele de mai jos.

Noi, am scos la Hida, ani dearândul o „fițuică“, care însă de bine sau de rău, s'a ocupat de doleanțele tuturor măestrilor hornari din România. În coloanele acestei reviste, ne-am adresat Ție și tuturor colegilor din țară, cu rugămintea să ne trimiteți articole bine compuse și folositoare breslei noastre, n'am primit însă ani dearândul nici un singur articol. Noi, cei câțiva din Cluj, cari nu suntem mănuitori ai condeiului, dar ni-e drag de meserie, ne-am străduit și când am avut o brumă de bani, ne-am adresat la meșterii condeiului, rugându-i să ne transforme articolele potrivit normelor ortografiei, logice și stilului. Când am fost lipsiți de mijloace materiale, am scris noi, respective, eu fie iertatul Coloman Platz, singur. Abstrăgând de eventualele noastre greșeli de stil, fiecare slovă tipărită reprezenta grija noastră pentru viitorul meseriei, a măestrilor și văduvelor.

Acum câțiva ani, în urma criticelor aduse de tine și de alții, de dragul unității de vederi, deși îngrijorați, am abandonat revista, crezând în promisiunea Ta, că vei edita la Sibiu o revistă, mai bine redactată, decât cea din Hida.

Atât noi din Cluj, cât și alți colegi am adus jertfe materiale pentru revista din Sibiu. Durere și Tu te-ai lovit în lipsă de colaboratori, de aceleași obstacole,

Nyilt levél

Ursa Demeterhez, a Kéményseprömes-
terek Federációjának elnökéhez

Kedves Kartársam Ursa!

Legelsősorban is enged remélnem, hogy alábbi soraimat nem fogod úgy tekinteni, mint a Federáció egységének megbontását. Te tudod legjobban, hogy én mindig melletted voltam, hogy a szindikátusok egységességét megvalósítsuk.

Ha senki, de én elismertem a Te munkádat, amely a mesterségbeli jogok biztosítására irányult és azt én szerény tehetséggel támogattam minden akciódát.

Amikor okom volt arra, hogy valamit is megbiráljak, azt veled személyesen közöltem, nehogy gyengítsük a romániai kéményseprömesterek amugy is nehéz helyzetét.

Hogy ezen több mint lojális álláspontomat el kellett hagyjam, arra szolgáljanak magyarázatul az alábbiak:

Mi Hidalmáson éveken keresztül egy „laposkát“ adtunk ki, amely jól vagy rosszul, de a kéményseprömesterek érdekeit szolgálta. Ennek a lapnak a hasábjain többször fordultam hozzád és kollegáimhoz, hogy küldjetez jól megszerkesztett és szakmánkra hasznos cikkeket, azonban éveken keresztül egyetlen egyet sem kaptunk. Én és néhány kolozsvári kollegám, akik nem vagyunk tollforgató emberek, de mesterségünk drága nekünk, iparkodtunk és amikor pénzünk volt, szakértő írókhoz fordultunk, akik értettek a logikához és stílushoz, amely az újságírás alapfeltétele. Amikor pedig nem volt pénzünk, akkor irtam én és irt szegény megboldogult Platz Kálmán kollegám. Leszámítva a mi stílusbeli hibánkat, minden nyomtatott gondolatunk a mesterek és özvegyek sorsa fölötti aggodalom és vigyázat hangja volt.

Néhány évvel ezelőtt a Te és társaid kritikája miatt, aggodva bár, de megszüntettük a lapot bizva abban az ígértedben, hogy Te Szebenben egy jobban megszerkesztett lapot fogsz kiadni, mint mi Hidalmáson.

Ugy mi kolozsvári, mint vidéki kéményseprömeszter társaink áldozatot hoztunk ezzel. Fájdalom Te is ugyanazokkal a nehézségekkel kerültél szembe, nem találtál munkatársakat, mint ahogy mi sem ta-

25

-8. DECEMBER 1937

de cari ne-am lovit și noi. Cu o singură deosebire, deși ai pornit cu o mică bază materială, după ce ai scos două numere, te-ai scârbit, lăsând în voia Domnului, atât revista cât și alte interese în legătură cu ea.

În astfel de împrejurări, ne-am adunat în ziua de 12 Septembrie 1937, la Cluj, pentru a ne constătuți și în privința organului de luptă.

E drept, că prima Ta propunere a fost ca după 1 Ianuarie 1938, vei crea un fond problematic pentru asigurarea apariției revistei, dar când un coleg a adus problema paginei „Hornarul” din Viața Industrială, tu ai fost primul, care ai propus alcătuirea unui comitet de redacție, care să trateze cu proprietarul revistei „Viața Industrială” sau chiar cu Schreiber, atât de antipatic Ție, editarea revistei. Noi, reușind să cădem de acord cu tipografia „Orient”, în sensul, că înafară de paginile „Hornarului”, ne editează și revista de specialitate „Hornarul”, am fost nevoiți să încheiem un contract, pe un timp mai îndelungat, avizându-te și pe tine, dar nu-mi explic cauzele pentru cari n'am primit nici un răspuns la scrisoarele noastre.

Ți-am cerut și colaborarea, dar în loc de articole ne-am pomenit cu circulara Ta Nr. 226/1937, prin care aduci la cunoștință colegilor, că vei scoate ziarul „Hornarul” la Sibiu, începând cu 1 Ianuarie 1938, fiindcă din câștigul ce crezi că vei realiza din imprimare și calendare, vei putea asigura apariția revistei timp de 4 luni.

Nu vreau să te întreb, ce vei face după cele 4 luni, da chiar dacă ți-ar reuși să-ți creiezi fonduri pentru a asigura apariția pe 4 luni, nu crezi Tu, că procedeul tău, nu este onest și moral în același timp?

Iubite frate Ursa,

Slava Domnului, noi, am găsit aici oameni cinștiți, cari ne-au avansat costul tiparului, hârtiei, etc. Onestitatea profesională ne obligă să respectăm cuvântul dat. Noi, n'avem intenția să facem din „Hornarul” o bisericuță sectară a Asociației, ci vrem să devie organul „Federației” și a tuturor asociațiilor și sindicatelor din România. Noi, am asigurat apariția „Hornarului” nu pe 4 luni ci pentru totdeauna.

În consecință, Te invităm cu toată dragostea colegială să nu ne bați bețe în roate și revine asupra circularii trimisă, colaborând în mod activ pentru transformarea „Hornarului” în organul oficial al „Federației”, trimițându-ne în același timp articole bine chibzuite în loc de circulari supărătoare.

Totodată, că membru în comitetul executiv al „Federației”, te rog convoacă fără întârziere fie la Cluj, fie la Sibiu, fie chiar într-o altă localitate mai apropiată ședința plenară a comitetului executiv pentru a discuta executarea hotărârilor luate atât la adunarea generală din Cluj cât și anterior pentru promovarea intereselor noastre profesionale, apărarea maștrilor și văduvelor împotriva tendinței de desființare și pentru asigurarea legală a exercitării meseriei noastre pe bază de circumscipții, reglementată prin lege.

Dar până atunci, Te rog să lupți și pe mai departe pentru solidaritate fără circulari, cu o colaborare armonioasă și solidară cu noi, dorindu-ți numai binele, te salut în numele comitetului de redacție cu dragoste colegială.

Mihail Darida

lăltunk. Egyetlen különbséggel: annak ellenére, hogy neked volt kis tőkéd, két szám kibocsájtása után, megundorodva, abbahagytad a lapot és ezzel a szakmánk érdekeit is.

Ilyen körülmények között gyűltünk össze 1937 szeptember 12-én Kolozsváron, hogy tárgyaljunk a a hivatalos lapról is.

Igaz, hogy a Te első indítványod az volt, hogy 1938 január 1-től egy alapot létesítesz (ez azonban problematikus volt minden időben), hogy a lap megjelenését biztosítsad, azonban amikor egy kéményseprőmester társunk felvetette az Ipari Éleiben közlendő „Kéményseprő” rovatot, Te voltál az első, aki ajánlottad, hogy szervezzünk egy szerkesztő bizottságot amely tárgyaljon az Ipari Élet tulajdonosával, vagy pedig akár Schreiberrel is, aki neked antipatikus volt. Nekünk sikerült megállapodást kötni az Ipari Élettel és az Orient nyomdával, hogy a kéményseprő rovaton kívül, kiad még egy külön kéményseprő szaklapot is. Ezzel szemben azonban kötöttünk egy hosszabb időre szóló megállapodást, amelyről Téged értesítettünk, nem értem miért nem kaptunk tőled semmiféle választ sem.

Kértük a Te közreműködésedet is, azonban ehelyett szembeálltunk magunkal a Te 226/1937. számú körlevelleddel, amelyben a kollegák tudomására hozod, hogy 1938 január 1-től kezdve Szebenben egy Hornarul szaklapot fogsz kiadni, mert abból a nyereségből amelyet a nyomtatványokból és naptárakból remélsz biztosítani tudod a lap négy hónapi megjelenését.

Nem akarom tőled megkérdezni, hogy mit fogsz a négy hónap elteltével csinálni, de még ha sikerülne is neked egy olyan alapot létrehozni, amely a Te lapod megjelenését négy hónapra biztosítsa, nem gondolod, hogy a Te cselekedeted méltatlan és nem épen erkölcsös ugyanabban az időben.

Kedves Ursa Testvér!

Hála Istennek, mi találtunk itt tisztességes embereket, akik előlegezték nekünk a nyomtatás költségeit, a papírt stb. A hivatási méltóságunk megkívánja, hogy adott szavunkat ne szegjük meg. Mi nem akarunk a Hornarulból a Kéményseprőmesterek Egyesületének szektális templomot emelni hanem azt akarjuk, hogy a lap a Federáció és az összes Egyesületek és Szindikátusok hivatalos lapja legyen. Mi nem négy hónapra biztosítottuk a lap megjelenését, hanem állandóan.

Kövekezőképpen kollegiális szeretettel arra kérünk, ne akadályozz bennünket a mi munkánkban, hanem visszavonva körleveledet működj együtt a Hornarul szaklapnak a Federáció hivatalos lapjává való átfarmálására, ugyanakkor küldj nekünk sajnálatos körlevelek helyett kéziratokat.

Ugyanakkor, mint a Federáció végrehajtó bizottságának tagja kérlek, hogy akár Kolozsvárra, akár Szebenben, akár pedig valamelyik közeli városban hívj össze a végrehajtóbizottság valamennyi tagját, hogy megvitassuk a kolozsvári nagygyűlésen és később is létrehozott határozatok teljesítését, hogy megvédhessük a mestereket és az özvegyeket a kari érdekeinket veszélyeztető tendenciáktól.

Addig is azonban kérlek továbbra is — azonban körlevelek nélkül — dolgozz velünk együtt. Neked minden jót kívánva üdvözöllek az egész szerkesztői bizottság nevében.

Darida Mihály.

Procesul asociației și meștrilor hornari din Dej cu Comisia Interimară în fața Curții locale Administrative din Cluj

Comisiile interimare ale diferitelor orașe, epui-zând programul lor de activitate s'au apucat de hornari și de hornăritul. Zilnic primim scrisori din diferite localități prin care colegii ne aduc la cunoștință că au fost suspendați sau sunt pe cale să fie suspendați.

Astfel în ziua de 22 Octombrie d-na Văduva lui Bruzer și dl. Carol Novac au primit un aviz dela primărie prin care comisia interimară avizează pe măștrii că o altă comisie a fost încredințată cu „fixarea circumscripțiilor”. D-na Bruzer adresându-se asociației măștrilor hornari, hotărîrea primăriei Dej a fost atacată în numele Asociației cu următoarea acțiune:

Onor. Curtea Locală Administrativă Cluj

Subsemnata Asociația măștrilor hornari din Ardeal cu sediul în Cluj, str. Greblei 3, luând cunoștință despre deciziunea nr. 5956/1937 a Comisiei Interimare a orașului Dej, trimisă măștrilor hornari din Dej în ziua de 22 Octombrie 1937 și având în vedere că măștrii hornari din Dej văd. lui Bruzer Francisc și Novac Carol sunt membrii ai Asociației noastre, care e obligată conform statutelor aprobate de Tribunalul Cluj, să apere interesele materiale și profesionale ale membrilor, în termen legal înaintăm împotriva decisiunii nr. 5956/1937 a Primăriei orașului Dej

a c ț i u n e

cerând că onor. Curtea Locală Administrativă să binevoiască a anula deciziunea atacată pentru următoarele

M o t i v e :

Art. III. din regulamentul pentru organizarea hornăritului, publicată, în gazeta Oficială a orașului Dej, respective a jud. Someș nr. 44 din 27 Noembrie 1936, prevede că „modificarea teritorială a circumscripțiilor de hornărit se va face numai pe cale de modificare a regulamentului” or deciziunea arată că, comisia prevăzută în regulament pentru conscrierea coșurilor, va fixa circumscripțiile de hornărit salarul hornarilor și taxele ce va încasa orașul pentru măturarea hornurilor.” Deci această parte a decisiunii este contrară cu regulamentul amintit și lezează interesele membrilor asociației noastre, creând și un precedent pentru alte localități. Deoarece din textul citat se poate deduce că, Comisia stabilită pentru întocmirea statistice și modifică teritoriul circumscripțiilor actuale de hornărit, cari nu pot fi modificate decât prin modificarea regulamentului.

Art. 10 din legea industrială din 1884, articol rămas în vigoare în conformitate cu regulamentul legii pentru organizarea meserilor deci urmează a fi respectată și de Comisia Interimară a orașului Dej prevede în mod neîndoelnic, că maestrul hornar nu este un angajat comunal, ci un meseriaș patron, care lucrează pe cont propriu singur, sau prin anga-

A helyi közigazgatási tábla előtt pert indítottak a dési kéményseprőmesterek és az egyesület az interimárbizottság ellen

A különböző városok intermárbizottságai, felhasználva a közigazgatási törvény egyes részeit, a kéményseprőmesterek és ezen mesterség ellen fordultak. Naponként érkeznek hozzánk levelek, amelyekben a kollégák elpanaszolják, hogy fölfüggesztették, vagy fölfüggesztés veszélye fenyegeti őket.

Igy október 20-án özvegy Bruzerné és Novák Károly dési kéményseprőmesterek értesítést kaptak a dési városházától, hogy egy más bizottság volt ki-nevezve „a kerületek megállapítására”. Özvegy Bruzerné a Kéményseprőmesterek egyesületéhez fordult, amely a dési városi ideiglenes bizottság határozatát a következő fellebbezéssel támadta meg:

Tek. Helyi Közigazgatási Táblának, Helyben.

Alulírott az Erdélyi Kéményseprőmesterek Egyesülete Kolozsvár, str. Greblei 3. székhellyel, tudomást szerezve a dési polgármesteri hivatal 5956. számú határozatáról, amelyet a dési kéményseprőmestereknek 1937 október 22-én küldöttek meg, tekintve, hogy a dési kéményseprőmesterek: özv. Bruzerné és Novák Károly tagjai a Kéményseprőmesterek Egyesületének, amelynek kötelessége a törvényszék által jóváhagyott alapszabályok szerint, megvédeni tagjainak anyagi és hivatásbeli érdekeit, törvényes időn belül a dési interimárbizottság 5956/1937 számú határozata ellen,

fellebezést

nyújtunk be, kérve a tek. Közigazgatási Táblát, hogy a fenti határozatot a következő okokból semmisítse meg:

A dési városi valamint a Szamosmegyei hivatalos lap 1936 november 27-iki 44. számában megjelent kéményseprési szabályrendelet harmadik szakasza értelmében „a kéményseprőkerületek megváltoztatása csakis a szabályrendelet megváltoztatásával együtt lehetséges”. A határozat azonban azt mondja, hogy a szabályrendeletben megemlített kéményösszeírási bizottság fogja felosztani a kerületeket, megállapítani a kéményseprők fizetését, valamint a taxákat, amelyeket a város a kémények tisztításáért a lakosságtól be fog hajtani. Tehát a határozat ezen része ellentétben van a szabályrendelettel, továbbá sértik a Kéményseprőmesterek Egyesülete tagjainak jogait. Ezenkívül precedensül szolgálhat a többi helységek számára is. Ugyanis a fentidézett határozat szövegéből az tűnik ki, hogy a bizottság meg fogja változtatni a kerületek területét, holott ez csakis a szabályrendelet megváltoztatásával lehetséges.

Az 1884-es iparítörvény 10. szakasza — amely szakasz a mesterségek szervezéséről szóló törvényben is életben maradt, tehát a dési interimárbizottságnak is tiszteletben kellett volna tartania — minden kétséget kizáróan megállapítja, hogy a kéményseprőmester nem városi alkalmazott, hanem ipari munkaadó, aki vagy saját maga dolgozik, vagy alkalmazottai által, tehát a beszedett taxák, mint a nyújtott munka

jații săi, prin urmare taxele se incasează drept contra valoarea lucrărilor efectuate formează un venit, personal al maestrului hornar și nu un venit comunal. În consecință Primăria nu poate fixa salariul hornarului, acesta nefiind angajatul Primăriei, ci un meseriaș patron care lucrează pe cont propriu. Primăria nu este în drept să stabilească salariul, ci cel mult maximul taxelor ce poate incasa hornarul pentru lucrările executate de d-sa. Iar dacă prin deciziunea atacată, Primăria ar înțelege fixarea salariului lucrătorilor hornari, cari sunt angajați ai maștrilor și atunci și-a călcat atribuțiunile, fiindcă însuși regulamentul de hornărit susamintit, prevede prin art. 9, că maștrii hornari își vor angaja și plăti personalul necesar (calfe și ucenici).

Din textul deciziunii atacate, reiese, că Primăria ar dori să stabilească fie salariul maștrilor, fie a calfelor ceea ce este contrară prevederilor legilor în vigoare și a uzanței Statului liberal, deoarece munca nimenui nu poate fi expropriată sau însușită nici de Stat nici de comună.

Hornarul fiind un mic meseriaș recunoscut ca atare, de legea pentru pregătirea profesională și organizarea meseriilor, dispune el însuși de veniturile sale. Primăria este în drept cel mult să-l impună cu taxe comunale după venitul realizat, dar nu este în drept să declare contra valoarea muncii executate de hornarul mic meseriaș ca un venit al Primăriei.

Astfel fiind acțiunea noastră întemeiată, rugăm admiterea ei și anularea deciziunii atacate.

Cu stimă:

Asociație maștrilor hornari
Cluj, str. Greblei 3.

repr. prin preș. Mihai Darida
și secr. Mihai Lazăr

Abia au trecut 8 zile dela primirea avizului, dl. președinte al comisiei interimare a comunicat d-nei Văduva lui Bruzer că în baza regulamentului orașenesc care nu menține drepturile văduvelor i se retrage dreptul de a exercita meseria de hornar al circumscriptiei.

D-na Bruzer a atacat hotărîre la Curte Locală Administrativă prin d-l. avocat dr. Alaxandru Kiss iar asociația maștrilor hornari a atacat în mod firesc și aceasta hotărîre. Din acțiunile depuse curții administrative reiese că drepturile maștrilor hornari în genere și a văduvelor în mod special sunt asigurate prin articole 10, 16, 40, 55, 155. din legea mesariilor industrială maghiară acesie articole au rămas în vigoare conform articolu 195 ale legii pentru organizarea meseriilor și a regulamentului de aplicare a legii amintite precum și prin articolu 163 ale legii meseriilor publicată în Monitorul Oficial No. 99. din 30 Aprilie 1936 Nici un regulament comunal fie chiar aprobat de toate autoritățile tutelare. nu poate să conține dispozițiuni contrare articolelor sus citate, dacă se aduce o dispoziția contrară aceasta este nula de drept.

Cu toate aceasta în ultimul timp nu întâmpinăm altceva decât hotărîri și regulamente confuz redactate, contrare dispozițiunilor legilor în vigoare și în consecință zeci de maștrii hornari sunt puși pe stradă, iar alții sunt nevoiți să-și cheltuiască banii în procese costisitoare.

ellenértéke a kéményseprőmester személyes jövedelmét képezi és nem községi jövedelmet. Következésképpen a város nem szabhatja meg a kéményseprő fizetését, mivel az nem városi alkalmazott, hanem egy munkaadó, aki saját költségvetésében dolgozik. A város nem szabhatja meg a fizetést, legfeljebb megszabhatja azt a legtöbbit, amit a kéményseprő végzett munkájáért elkérhet. Ha a város a megtámadott határozatban a kéményseprőmester által alkalmazott kéményseprősegédek fizetését akarja megszabni, akkor is tullepte jogkörét, mert a fentemlített kéményseprési szabályrendelet 9-ik szakasza kimondja, hogy a kéményseprőmesterek maguk fogadják fel és fizetik alkalmazottaikat. (A segédeket és inasokat)

A megtámadott határozat szövegéből kitünik, hogy a város amikor maga akarja megszabni akár a mester, akár az alkalmazottak fizetését, ellentétbe kerül az érvényben levő törvényekkel valamint az állami renddel, mert a munkát sem az állam, sem a község nem sajátíthatja ki, vagy nem tarthatja fenn magának.

A kéményseprő elismert kisiparos, aki el van ismerve a mesterségek megszervezéséről és gyakorlásáról szóló törvény által és aki saját maga rendelkezik a saját jövedelme felett. A városnak legfeljebb arra van joga, hogy a jövedelem után adót vessen ki rá, azonban az iparos által elvégzett munka ellenértékét nem jelentheti ki községi jövedéknek.

Ezek alapján kérjük a fellebbezésnek helyt adni.

Teljes tisztelettel:

A kéményseprőmesterek Egyesülete
Kolozsvár, str. Greblei 3. Mihai
Darida alnök, Mihai Lazar titkar.

Alig telt el 8 nap a fentemlített értesítés kiküldésétől, a dési interimárbizottság közölte özvegy Bruzernével, hogy a városi szabályrendelet alapján, amely nem tartja fenn az özvegyek jogait, megvonja a kerületi kéményseprő mesteri foglalkozás gyakorlatának jogát.

Özvegy Bruzerné ezt a határozatot dr. Kiss Sándor ügyvéd útján megtámadta a helyi közigazgatási tábla előtt, de ugyancsak csatlakozott ehhez a fellebbezéshez a Kéményseprőmesterek Egyesülete is.

A fellebbezésekben leszögeztük, hogy a mesterek, különösen az özvegyek jogai az 1884-es törvény érvénybermaradt 10, 16, 40, 55 és 155. szakaszai alapján vannak megvédve. Ezeknek a szakaszoknak az érvényességét a mesterségek megszervezéséről és gyakorlásáról szóló törvény 195-ik szakasza biztosítja, valamint az 1936 április 30-án a Monitorul Oficialban megjelent ipari törvény 163-ik szakasza.

Tehát semmiféle községi szabályrendelet, legyen az jóváhagyva bármilyen fórum által, nem tartalmazhat a fenti törvényszakaszokkal ellenkező rendelkezéseket. Ha pedig ilyen értelmű rendelkezés volna, az jogilag semmis.

Ennek ellenére az utóbbi időben ehhez hasonló és homályosan megírt rendeletekkel találkozunk, amelyek ellentétben állanak a törvénnyel. Így a kéményseprőmestereket máról holnapra menesztik, míg mások kényszerülve vannak, hogy költséges pereskedést folytassanak.

Am încercat să trezim conștiința colegilor prin articolele din numărul precedent îndemnându-i la solidaritate. Stăruințele noastre au rămas însă infructuoase. Nici un maestru hornar nu s'a grăbit să-și achite cotizația sau abonamentul ziarului. Noi muncim din răsputeri, dar fără sprijinul efectiv și material al colegilor nu suntem în stare să continuăm. Autoritățile superioare au oarecare bunăvoință față de meseriașii mici, deci și față de maestrii hornari dar în cazul când nu avem banii suficienți pentru tipărirea unui memoriu documentar, prin care să expunem doleanțele noastre nu ne putem aștepta la nimica.

Dela congresul din Cluj au trecut peste 2 luni, acolo s'au adus hotărâri, cari nu pot fi executate deoarece nici acei cari au votat hotărârile n'au făcut nimica în interesul lor propriu. Azi au fost suspendați cei din Dej, ieri cei din Carei, Satu-Mare, județul Timiș etc. dacă vreți să așteptați să Vă vie rândul vostru mâine, atunci stați și pe mai departe pasivi. Dacă însă aveți de gând să vă conservați drepturile câștigate de înaintașii voștri, atunci nu mai întârziți nici un moment, trimiteți costul abonamentului pentru revista „Hornarul” și „Viața Industrială” și taxele de membrii.

Fiecare om își făurește soarta. Dacă credeți că meritați pâinea voastră, nu lăsați să fie răpită. Procesele individuale sunt costisitoare, meseria noastră trebuie reglementată odată pentru totdeauna, sprijiniți prin organizațiile voastre locale Federația Sindicatelor, Asociația și sindicatele județene până ce nu va fi târziu.

Cu salutări colegiale

„Hornarul”

Megpróbáltuk, hogy a kollegák lelkiismeretét a multkori cikkünkkel felrázzuk és rábirjuk az egység fontosságának felismerésére. Igyekvésünk, azonban, sajnos eredménytelen maradt. Egyetlen kéménseprőmester sem igyekezett tagdíját befizetni, vagy lapunkra előfizetni. Mi az végsőkéig dolgozunk, azonban a kollegák tényleges és anyagi segítsége nélkül nem leszünk képesek eredményt elérni. A felsőbb hatóságok jóindulattal vannak a kisiparosok, tehát irántunk is, de hogyha annyi pénzünk sincs, hogy mamorandumunkat kinyomtassuk és eljuttassuk az illetékesekhez, nem várhatunk semmit.

Több mint két hónap mult el a kolozsvári kongresszus óta. Azon határozatokat hoztunk, amelyeket azonban nem valósíthatuk meg, mert azok, akik a határozatot megszavazták, nem tettek semmit saját érdekükben. Tegnap felfüggesztették a szatmári, károlyi, temesvári kollegákat, ma már a désiék vannak soron. Ha azt akarjátok, hogy mindnyájunk sorsa kerüljön, akkor legyetek továbbra is passzívok. Ha azonban meg akarjátok őrizni az elődeink által megszerezett jogot, úgy ne késsetek megküldeni a Hornarul és az Ipari Élet előfizetési díját valamint a tagdíjakat.

Minden ember maga szerencsésének Kovácsa. Ha meg akarjátok érdemelni kenyereketek, ne hagyjátok, hogy elragadjátok a szájatok elől. Az egyesek pereskedése költséges. A mi mesterségünket szabályozni kell egyszer s mindenkorra. Addig segíyezzétek tehát a Federációt, az Egyesületet és a helyi tagozatokat, amíg nem késő.

Kollegiális üdvözléssel a
„HORNARUL”

Colegi hornari!

Cu începere dela 1. Octomvrie 1937 am retras domnului Schreiber Ludovic tipograf din Hida toate încredințările. Tot cu data aceasta am încredințat Administrația revistei Viața Industrială cu editarea ziarului „Hornarul” și a tuturor imprimatelor necesare pentru exercitarea profesiunii noastre. Toate comenzile de imprimate se vor trimite pe adresa Administrației „Viața Industrială” Cluj, str. Iuliu Maniu No. 8. Vă aducem la cunoștință că prin încredințarea noastră numita administrația a început editarea **calendarului hornarilor** în trei culori. Zilele aceste se vor trimite exemplarele de probă. *Comitetul*

Tipografia și Intrepr. de calendare

Unde vom livra preciz și urgent orice comandă

Kartársak!

1937 október 1-ével Schreiber hidai nyomdatulajdonostól mindenféle megbizatást visszavontunk. Lapunkkal egyidejűleg az összes kéménseprőmestereknek szükséges nyomtatványok elkészítésével az „Ipari Élet” kiadóhivatalát biztuk meg.

Kérjük kartársainkat, hogy a jövőben bármilyen nyomtatvány szükségletét az alanti címtől rendeljék meg. Most készül az általunk is jóváhagyott gyönyörű 3 színű **naptár az 1938-as évre**, megnagyított formában, melyre kérjük postafordultával b. megrendelését beküldeni.

A vezetőség

Könyvnyomda és naptárkiadó vállalat

Hol minden rendelését gyorsan és pontosan esz-közölni fogjuk.

„ORIENT”
CLUJ, STR. IULIU MANIU 8.

Apel către maeștri hornari din România

Maeștrii hornari din Ardeal au primit mai multe oferte dela diferite întreprinderi grafice, fiind invitați să-și procure dela ele imprimarele și calendarele necesare. Cum însă, în adunarea generală din 12 Septembrie a. c. s'a hotărât că revista de specialitate „Hornarul” și rubrica hornaritului din revista „Viața Industrială” să fie editate în Cluj, împreună cu toate imprimarele și calendarele, invităm pe toți maeștrii hornari să comande calendarele și imprimarele necesare exclusiv dela tipografii și întreprinderi de calendare și imprimate „Orient” Cluj, str. Iuliu Maniu No. 8. Totodată, aducem la cunoștința colegilor, că revista de specialitate „Hornarul”, împreună cu revista „Viața Industrială” este organul oficios al maeștrilor hornari din Ardeal și apare regulat în limba română și maghiară.

În cazul, dacă membrii asociației își plătesc regulat cotizațiile stabilite în adunarea generală din 12 Septembrie a. c., atunci vor primi în mod gratuit revista „Hornarul”, natural numai colegii din județele Cluj, Turda, Mureș, Someș, Năsăud și Bihor, cari fac parte din asociație. Ceilalți colegi vor plăti drept abonament 120 lei anual.

Noi, garantăm și personal că în schimbul cotizației sau abonamentului trimis maeștrii hornari, vor primi o revistă bine redactată, care apărând în mod regulat în fiecare lună fără nici o întârziere, va fi capabilă să susțină doleanțele profesionale și materiale ale tuturor maeștrilor hornari din țară.

Afirmările din unele circulări, că după 1 Ianuarie 1938, va apare altă revistă, nu are nici o bază serioasă. Noi, am pornit revista cu multe și mari jertfe, nu pentru a înceta apariția după câteva luni, ci pentru a desvolta această revistă într'un organ de luptă și de apărare a revendicărilor profesionale.

Tipografia „Orient”, din Cluj, care ne-a dat o mână de ajutor, avansând cheltuielile de tipar și hârtie, are drept să fie sprijinită și de noi. În consecință maeștrii hornari din toată țara, au obligația morală să-și procure calendarele și imprimarele necesare dela tipografia „Orient”, Cluj, str. Iuliu Maniu Nr. 8, unde, după cum reiese din preful curent publicat în altă parte a revistei, toate lucrările vor fi executate în cele mai bune condiții tehnice și mai ieftin decât în altă parte.

În așteptarea comenzilor vă salutăm cu stimă colegială.

Comitetul de redacție

Caut post de conducător la Oraș sau în provincie cu existență asigurată sunt de etate 37 ani căsătorit cu 1 copil fără nici o defect social alcholist etc. etc. În ofertele vă rog menționarea salariul și alte venituri.

Borsitzky Desideriu

Ulcara

Str. Sărătura No. 3.

Jud. Alba

37 éves felsőiskolai képzettséggel, józanéletű. Üzletvezetői állást keres városi vagy jó vidéki üzletben, nős 1 gyermekes, megélhetés biztosítva legyen. Fizetés megjelölésével és egyéb mellékes.

Cenzurat

Felhívás a romániai kéményseprőmesterekhez

Az erdélyi kéményseprőmesterekhez az ország több részéről különböző nyomdai vállalkozóktól és kéményseprőszervezettől körlevelet küldtek, felszólítva naptár-, nyomtatvány stb. rendelésekre.

Hivatkozással a szeptember 13-én megtartott közgyűlésre, amelyen jegyzőkönyvileg elhatározták, hogy a Hornarul című szaklapot az Ipari Élettel karöltve Kolozsváron Darida Mihály egyesületi elnök vezetése alatt adják ki az összes szükséges nyomtatványokkal és naptárral együtt. Ennek következtében felhívjuk a kéményseprőmester kollegák figyelmét arra, hogy az egyesület hivatalos naptárát, valamint az összes nyomtatványok az „Orient” naptárkiadóval lalal és könyvnyomda állítja elő és adja ki, tehát a kéményseprőmesterek egyesületének tagjai, naptár- és nyomtatványszükségletüket sehol másutt, mint az „Orient” nyomdánál nem rendelik meg.

Ugyanakkor értesítjük tagjainkat, hogy a Hornarul című szaklap az Ipari Élettel karöltve az egyedüli hivatalos lapja az erdélyi kéményseprőmestereknek, rendszeresen megjelenik román magyar nyelven és amennyiben a tagok pontosan befizetik a tagdíjakat, előállítás a tagdíjból van fedezve, úgy hogy a 120 lejes előfizetési díjat a Hornarul című szaklapra csak azok fizetik, akik nem tagjai az egyesületének. Tehát minden olyan állítás, hogy 1938 január 1-től más Hornarul című lap létét kellene biztosítani, téves.

Kéményseprőmester társainknak tehát erkölcsi kötelességük, hogy minden rendeléssel a Hornarul című szaklap kiadójához, az Orient nyomdához forduljon Cluj, str. Iuliu Maniu No: 8., ahol mint lapunk más helyén az árjegyzéket közöljük, a legszebb kivitelben, de ugyanakkor a legolcsóbb árban mindenemű nyomtatvány- és naptárszükségletüket beszerezhetik.

A rendelések mielőbbi beküldését várva, kollegális üdvözléssel:

A sajtóbizottság.

Kérjük a mellékelt Kéményseprő Naptár

megrendeléseiket postafordultával az

„ORIENT”

Naptárkiadó vállalatához beküldeni
Cluj, Str. Iuliu Maniu No. 8

Fehér papíron Lei 1.80 drb.-ként portó nélkül.
Szürke „ „ 1.60 „ „ „

Tip »ORIENT« Cluj